

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS MATOS • MAAMAR 2

ביאור ע"פ וידבר משה אל ראשי המטות

Explication du verset « Et Moché
parla aux chefs des tribus »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/matos/2/

1 ביאור ע"פ וידבר משה אל ראשי המטות

Explication du verset: « Et Moché parla aux chefs des tribus. »

2 הנה להבין ענין אחר וקדם צרתני אחר למעשה בראשית כו'. הנה בעשרה מאמרות נברא העולם.

À présent, pour comprendre le sens de « Derrière et devant, Tu m'as formé » — « derrière l'œuvre de la Création », etc. : le monde fut créé par dix énoncés.

והנה העשרה מאמרות הם מע"ס [מעשר ספירות] דתיקון יהי אור חכמה [ועיין בפרדס ש"ב [של בינונים] פ"ה ובזהר פ' ויקרא ד"א סע"ב [סוף עמוד ב] ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם ובפ' בראשית ד"ו ע"ב ודף כ"ב א' ב'] והנה ע"ס [עשר ספירות] דאצילות הם אלקות.

Or, les dix énoncés proviennent des dix Séfirot du Tikoun (Rectification) : « Que la lumière soit » correspond à 'Hokhma (sagesse) [voir le Pardes, Porte 2, chapitre 5 ; le Zohar, Parshas Vayikra, à la fin de la page 11b, et le Mikdash Melech à cet endroit ; ainsi que Parshas Bereshis, page 16b, et page 22a-b]. Or, les dix Séfirot du Monde d'Atsilout (Émanation) sont la divinité.

3 ואיך נעשה מהם בי"ע שהם בעלי גבול ויש ודבר נפרד מאלקוי [מאלקות] [ר"ל [רוצה לומר] איך הם מתלבשי [מתלבשים] להיות רוח ונפש לבי"ע ועמ"ש ע"פ ששים המה מלכות בענין מפלגך לעילאי דהורמיז מפלגך לתתאי כו].

Comment donc Béria (Création), Yetsira (Formation) et Assiya (Action) ont-ils été formés à partir d'elles, [ces mondes] qui sont limités, et constituent un « quelque chose » (yesh), une entité séparée de la divinité ? [Autrement dit : comment s'enveloppent-elles pour devenir l'esprit et l'âme de Béria, Yetsira et Assiya ? Voir aussi ce qui est écrit au sujet du verset « Il y a soixante reines », à propos de : « De ton milieu vers le haut, c'est de Hurmiz ; de ton milieu vers le bas », etc.]

אך הוא ע"י שהיה שבירת הכלים דתהו שכשנשברו ונסתלקו מהם האורות ונפלו השברי כלים למטה בנוגה נעשו בחינת יש. כי הנה פ"י שבירת הכלים היינו שבירת האותיות. שהאותיות הם כלים.

Mais cela s'explique par le fait qu'il y eut le brisement des réceptacles de Tohou (Chaos) : lorsqu'ils se brisèrent, que les lumières se retirèrent d'eux et que les fragments des réceptacles tombèrent en bas, dans Nogah, ils devinrent le niveau du yesh. Car le sens du brisement des réceptacles est le brisement des lettres, puisque les lettres sont des réceptacles.

4 ועדי"מ למטה כשהאותיות הן מצורפים שהם ב' או ג' אותיות יחד אז הם תיבה אחת שהיא כלי ובית קיבול לאיזו השכלה.

À titre d'analogie, dans le domaine inférieur : lorsque des lettres sont combinées — deux ou trois lettres ensemble — elles forment alors un seul mot, qui est un récipient et un contenant pour une idée quelconque.

אבל כשמתפרדים האותיות זה מזה, אזי בכל אות ואות בפ"ע [בפני עצמו] אין נמצא מלובש שום שכל משכל שהוא שהיה מלובש בתיבה ההיא, וזהו ענין שנסתלק האור מהכלי עד"מ.

Mais lorsque les lettres se séparent les unes des autres, chacune d'elles, prise isolément, ne contient plus aucune part du sens de cette idée qui était contenue dans ce mot. C'est là, par analogie, le départ de la lumière du réceptacle.

רק מ"מ איזו רשימו וניצוץ מן האור נשאר בכל אות מאחר שהיו מחוברים ומיוחדים תחלה יחד בצירוף אחד

Toutefois, une certaine empreinte (réchimou) et une étincelle de la lumière demeurent dans chaque lettre, puisqu'elles avaient d'abord été assemblées et unies en une seule combinaison ;

אבל מ"מ הוא רק ניצוץ ורשימו בעלמא אבל עצם האור נסתלק מהכלי, והנה עד"מ בכלים גשמיים שהכלי הוא בטל וטפל לגבי היין שבתוכו

mais, malgré tout, ce n'est qu'une simple étincelle et une simple empreinte, tandis que l'essence de la lumière a quitté le réceptacle. Voici maintenant une autre analogie : dans le cas des réceptacles matériels, le réceptacle est subordonné et secondaire par rapport au vin qu'il contient.

ולכן איתא במשנה פרק המצניע המוציא אוכלין פחות מכשיעור בכלי פטור אף על הכלי שהכלי טפילה לו. משא"כ כשנשבר הכלי נעשה חרס בפני עצמו.

C'est pourquoi il est enseigné dans la Michna, au chapitre HaMatsnia : « Celui qui transporte des aliments d'une quantité inférieure à la mesure requise dans un récipient est exempt, même pour le récipient, car celui-ci est secondaire par rapport à son contenu. » Il n'en va pas ainsi lorsque le récipient se brise : il devient un tesson à part entière.

5 וכך עד"מ למעלה כשהאור מלובש בתוך הכלי אז הכלי היא בבחי' ביטול ממש לגבי האור.

Ainsi en est-il aussi, à titre d'analogie, dans les mondes supérieurs : lorsque la lumière est revêtue dans le réceptacle, celui-ci se trouve dans un état d'annulation de soi (bitoul) véritable à l'égard de la lumière.

וזהו ענין ע"ס [עשר ספירות] דתיקון דאיהו וגרמוהי חד שגם הכלים הם אלקות ממש כי הם בבחי' ביטול לגמרי ממש לגבי האור א"ס המלוכש בהן.

Tel est le sens des dix Séfirot de Tikkoun, à propos desquelles il est dit : « Lui et Ses réceptacles » (ihou vegarmohi) ne font qu'un. Les réceptacles aussi sont véritablement divins, car ils se trouvent dans un état d'annulation complète et véritable à l'égard de la Lumière infinie (Or Ein Sof) qui est revêtue en eux.

משא"כ בתהו שנשברו הכלים ונסתלקו מהן האורות הוא כמו עד"מ למטה הכלי כשנשבר נעשה חרס בפ"ע [בפני עצמו] ואינו בטל עוד להיין.

Il n'en est pas ainsi dans le Tohou, où les réceptacles se brisèrent et les lumières s'en retirèrent. C'est comme, à titre d'analogie, un réceptacle d'en bas qui, lorsqu'il se brise, devient un tesson à part entière et n'est plus annulé devant le vin.

כך ע"י שבירת הכלים שהם האותיות שנתפרדו נעשו בבחי' יש עד שמהן נמשך התהוות היש ודבר נפרד דבי"ע.

Ainsi, par la brisure des réceptacles, qui sont les lettres désormais séparées les unes des autres, ils devinrent des niveaux de yesh, au point que c'est d'eux que provient l'existence du « quelque chose » et de l'entité distincte dans les mondes de Béria (Création), Yetsira (Formation) et Assiya (Action).

משא"כ מבחי' הכלים דע"ס [דעשר ספירות] דתיקון שהם מיוחדים עם האורות לא היה יכול להיות השתלשלות והתהוות היש ודבר נפרד כי הכלים דתיקון הם בטלים להאור כנ"ל.

En revanche, les réceptacles des dix Séfirot de Tikkoun, qui sont unis aux lumières, n'auraient pu donner lieu à l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) ni à l'apparition du « quelque chose » et d'une entité distincte, car les réceptacles de Tikkoun sont annulés devant la lumière, comme mentionné ci-dessus.

6 והגם שנתבאר שהעשרה מאמרות הם מע"ס [מעשר ספירות] דתיקון. אך הם מתלבשים בע"ס [בעשר ספירות]

דב"ן [דשם ב"ן] כי הרי המאמרות הם

Et bien qu'il ait été expliqué que les Dix Paroles proviennent des dix Séfirot du Tikoun, elles s'habillent néanmoins dans les dix Séfirot du Nom Ban ; car les Paroles sont

בבחי' מלכות דאצילות עולם הדבור [וע' בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך אדריכל ועמ"ש בפ' בראשית
סדי"ה צאינה וראינה בשם המדרש משל למלך שבנה פלטין ע"י אדריכל כו']

au niveau de Mal'hout du Monde d'Atsilout (Émanation), le monde de la parole [et voir Pardes, dans Erchei HaKinuyim, l'entrée « Architecte » ; et voir ce qui est écrit dans la paracha Beréchet, à la fin du discours commençant par « Sortez et voyez », qui cite le Midrach : « Parabole d'un roi qui construisit un palais par l'intermédiaire d'un architecte », etc.].

ומל' דאצי" הוא שם ב"ן [שם ב"ן] שנפל בו משם ס"ג [שם ס"ג] כו', וע"י האותיות דשם ב"ן [שם ב"ן] שהם
שרש האותיות שמשבירת הכלים עי"ז נתהווה בחי' היש ודבר נפרד.

Et Mal'hout d'Atsilout est le Nom Ban, dans lequel est tombé quelque chose du Nom Sag, etc. ; par les lettres du Nom Ban, qui sont la racine des lettres [issues] du brisement des réceptacles, le niveau de l'existence de quelque chose et d'une entité séparée est ainsi venu à l'être.

7 ולכן באמת יש בבי"ע ג"כ מבי' הבחי' דמ"ה [דשם מ"ה] וב"ן [ושם ב"ן] והוא בחי' פנימית וחיצונית. בין ככל
נברא בפרט בקדושה דבי"ע שהפנימית והנשמה שלו הוא בבחי' ביטול כמ"ש וצבא השמים לך
משתחווים ונמשך משם מ"ה [שם מ"ה].

Ainsi, en vérité, Béria (Création), Yetsira (Formation) et Assiya (Action) contiennent elles aussi [des éléments] des deux niveaux de Mah et de Ban, qui correspondent à la dimension intérieure (pni-miyout) et à la dimension extérieure ('hitsoniyout). Cela vaut aussi bien pour chaque créature prise individuellement, dans la sainteté de Béria, Yetsira et Assiya : sa dimension intérieure et son âme sont du niveau de l'annulation de soi (bitoul), comme il est écrit : « Et les armées des cieux se prosternent devant Toi », et elles procèdent de Mah,

והחיצונית דהיינו הכלי והגוף שלו נמשך משם ב"ן [שם ב"ן] [ואפשר שעד"ז הוא מ"ש הרמ"ז [הרב משה
זכות] בפ' אמור (בדף ק"ד ע"א) גבי כל הנקרא בשמי.

tandis que sa dimension extérieure, c'est-à-dire son réceptacle et son corps, procède de Ban [et il est possible que ce soit dans ce sens que le Ramaz écrit, dans la paracha Emor (à la page 104a), au sujet de « Quiconque est appelé de Mon Nom »,

שכתב בשם ספר הלקוטים שלכל אדם יש לו שני שמות כו' ע"ש. והיינו כדלקמן שהאדם כלול מבי'
הבחינות דתהו ותיקון].

car il écrit, en citant le Sefer HaLikkutim, que chaque personne a deux noms, etc. ; voir là-bas. Cela correspond à ce qui sera expliqué plus loin : l'homme est composé des deux niveaux de To-hou et de Tikoun];

ובין דרך כלל הפנימיות דבי"ע הן הנשמות והמלאכים שיש בהן בחי' הביטול לפי שנתהוו מבחי'

et, d'une manière générale, la dimension intérieure de Béria, Yetsira et Assiya est constituée des âmes et des anges, qui possèdent la qualité du bitoul, car ils sont issus du niveau de

התיקון שכבר נתקן שם ב"ן [שם ב"ן] ע"י מ"ה [שם מ"ה], והחיצוניות הם היכלות דנוגה שהם בחי' יש כו' שנמשך מרפ"ח ניצוצים ושבה"כ [ושבירת הכלים] שעדיין לא נתקנו כו'.

Tikoun, où Ban a déjà été rectifié par Mah ; et la dimension extérieure est constituée des palais (heikhalot) de Nogah, qui sont du niveau du yesh, etc., et proviennent des 288 étincelles et du brisement des réceptacles qui n'ont pas encore été rectifiés, etc.

ועמ"ש מענין אותיות דמ"ה [דשם מ"ה] וב"ן [ושם ב"ן] ע"פ ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר כו' ובביאור ע"פ מי מנה עפר יעקב:

Voyez aussi ce qui est écrit au sujet des lettres de Mah et de Ban, sur le verset « Et sous Ses pieds, il y avait comme l'œuvre d'une brique de saphir », etc., ainsi que dans l'explication du verset « Qui a compté la poussière de Yaakov ».

8 ב והנה האדם כלול מבי' הבחי' דתהו ותיקון. שנפשו האלקית נמשכה מבחי' שם מ"ה [שם מ"ה] דתיקון

2. Or, l'homme est composé des deux niveaux de Tohou et de Tikoun : son âme divine provient du niveau du Nom Mah de Tikoun,

ולכן היא כעצם בבחינות ביטול. והנה"כ [והנפש הבהמית] והגוף נמשכו משבה"כ [משבירת הכלים] דתהו. ואדרכה הגוף ונה"כ [ונפש הבהמית] הם בבחי' אי למטה יותר מדצ"ח [מדומם צומח חי].

et elle est donc, par essence, au niveau de l'annulation de soi (bitoul) ; tandis que l'âme animale et le corps proviennent du brisement des réceptacles de Tohou. Bien au contraire : sous un certain rapport, le corps et l'âme animale sont inférieurs aux êtres inanimés, végétaux et animaux.

כי הנה יש כמה מדרגות בענין הביטול והפירוד שצבא השמים לך משתחווים שיש בהם בחי' הביטול וכן הבהמות והחיות אינם בחי' נפרד לגמרי

En effet, il existe plusieurs degrés d'annulation de soi et de séparation : « L'armée des cieux se prosterne devant Toi », car ils possèdent la qualité de l'annulation de soi ; de même, les animaux domestiques et les bêtes sauvages ne sont pas entièrement séparés,

שהרי אין בהם עוברי עבירה מה שאין כן האדם מצד גופו ונפשו הבהמית הוא בחינת נפרד יותר שהרי יכול לעבור עבירה.

car parmi eux, nul ne transgresse. En revanche, l'homme, du fait de son corps et de son âme animale, est davantage séparé, puisqu'il peut commettre une transgression.

9 וזהו אחר למעשה בראשית שהוא סוף כל המדרגות להיות יש ודבר בפני עצמו וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] פכ"ד שהעובר אפילו על עבירה קלה הוא בתכלית הפירוד מאחדותו ית' יותר מסט"א [מסטרא אחרא] וכל הקליפות כו' ע"ש באריכות.

Et c'est là le sens de « derrière l'œuvre de la Création » : il est le dernier de tous les degrés, en tant que « quelque chose » et réalité indépendante ; comme il est écrit dans le Sefer Shel Beinonim, chapitre 24, que celui qui transgresse même une faute légère est entièrement séparé de l'unité de D.ieu, béni soit-Il, davantage que la sitra a'hra (l'autre côté) et toutes les kelipot, etc. ; voyez là-bas en détail.

ומצד נפשו האלהית הוא בטל בתכלית והוא בחי' קדם למע"ב [למעשה בראשית] (ועמ"ש עוד מענין גוף האדם ונשמתו בפ' בראשית ע"פ וייצר כו').

Mais du côté de son âme divine, il est entièrement annulé, et cela correspond au niveau de « avant » l'œuvre de la Création. (Voyez aussi ce qui est écrit au sujet du corps et de l'âme de l'homme dans la paracha Bereshit, sur le verset « Et Il forma », etc.)

אך דרך פרט גם על נפש האלקית עצמה שמבחינת עולם התיקון נאמר אחר וקדם צרתני, כי

Mais, de façon particulière, même au sujet de l'âme divine elle-même, qui relève du Monde du Tikoun, il est dit : « Tu m'as formé derrière et devant », car

הנה התיקון הוא אחר עולם התהו שקדם לו גם במעלה ומדרגה אלא שנפל בשבה"כ [בשבירת הכלים], כי ס"ג [שם ס"ג] הוא למעלה ממ"ה [משם מ"ה] אלא שנפל בשם ב"ן [שם ב"ן] בבחי' יש.

Le Tikoun vient après le Monde du Tohou, qui le précédait également en grandeur et en rang, mais qui est tombé lors du brisement des réceptacles ; car Sag est supérieur à Mah, mais il est tombé dans le Nom Ban, au niveau du yéch.

והתיקון הוא חיבור מ"ה [שם מ"ה] וב"ן [ושם ב"ן] דהיינו שגם ב"ן [שם ב"ן] שהוא כבחי' יש יהיה כבחי' מ"ה [שם מ"ה] על ידי התהפכות חשוכא לנהורא כו'

Et le Tikoun est l'union de Mah et de Ban : autrement dit, Ban aussi, qui est au niveau du yéch, doit être au niveau de Mah, par la transformation de l'obscurité en lumière, etc.

והוא בחי' המכרר בירורים בבי"ע בכל ששת ימי המעשה (עמ"ש סד"ה והנה אנחנו מאלמים אלומים ובמ"א ע"פ שמע ישראל שם ע' [עיינ] ובביאור ע"פ אז ישיר ישראל כו' עלי באר),

Et c'est le niveau qui effectue les birourim en Béria, Yetsira et Assiya durant les six jours ouvrables (voyez ce qui est écrit à la fin du discours qui commence par « Et voici, nous liions des gerbes », ainsi qu'ailleurs sur le verset « Écoute, Israël », là-bas, à la lettre ayin, et dans l'explication du verset « Alors Israël chanta », etc. : « Jaillis, ô puits ») ;

ונמצא התיקון הוא ג"כ מעולם התהו ורפ"ח ניצוצין כמ"ש ורוח אלקים מרחפת מת רפ"ח והוא בחי' מת ושכירה

Il s'ensuit donc que le Tikoun aussi provient du Monde du Tohou et des 288 étincelles, comme il est écrit : « Et l'esprit de D.ieu planait (merachefet) » — à lire mes rapa'h, « mort, 288 » — ce qui correspond au niveau de la mort et du brisement ;

ומזה נעשה התיקון בבי"ע כמ"ש אח"כ ויאמר אלקים יהי אור חכמה. וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] דעתיק דתקון דאצי' לקח ה' ראשונות דכתר דב"ן [דשם ב"ן] כו'

Et c'est à partir de cela que le Tikoun se constitue en Béria, Yetsira et Assiya, comme il est écrit ensuite : « Et D.ieu dit : "Que la lumière soit" » — 'Hokhma (sagesse). Et comme il est écrit dans Etz Chaim, l'Atik du Tikoun d'Atsilout a pris les cinq premières [Séfirot] de Kéter de Ban, etc.

ולכן גם נפש האלקית מצד התקון נקי בחי' אחור לגבי עולם התהו שמרפ"ח ניצוצים ששרשן מס"ג [משם ס"ג] שלמעלה ממ"ה [משם מ"ה] כנ"ל, וגם על נפש השכלית הבהמית שבאדם שייך לומר אחור וקדם צרתני לגבי דצי"ח [דומם צומח חי].

C'est pourquoi l'âme divine aussi, du point de vue du Tikoun, est appelée le niveau de « derrière » par rapport au Monde du Tohou, qui provient des 288 étincelles, dont la racine est dans Sag, au-dessus de Ma, comme indiqué plus haut. Et, de même, à propos de l'âme animale rationnelle de l'homme, il convient de dire : « Derrière et devant, Tu m'as formé », par rapport aux êtres inanimés, végétaux et animaux.

כי הנה בסדר המאמרות קדמו דצ"ח [דומם צומח חי] למדבר כו' והיינו כי התיקון הוא ממטה למעלה דצח"מ [דומם צומח חי מדבר], והאדם שהוא המדבר העליון מכולם משא"כ בתהו דומם הוא למעלה מהצומח והצומח מהחי כו'

En effet, dans l'ordre des Énoncés, les êtres inanimés, végétaux et animaux ont précédé l'être parlant, etc. Cela tient à ce que le Tikoun va du bas vers le haut — inanimé, végétal, animal, parlant — et que l'homme, qui est l'être parlant, est le plus élevé de tous; tandis que, dans le Tohou, l'inanimé est supérieur au végétal, et le végétal à l'animal, etc.

ולכן כתיב בקרבנות ברית מלח עולם כו' אע"פ [אף על פי] שהמלח הוא דומם וע' מזה בלקוטי תורה מהאריז"ל [מהאר"י זכרוננו לברכה] פ' ויקרא

C'est pourquoi il est écrit au sujet des sacrifices: «une alliance éternelle de sel», etc., bien que le sel soit inanimé; voyez à ce propos le Likkutei Torah de l'Arizal, Parachat Vayikra;

אך בשרשו גבוה מאד ומלח הוא גבורות דאבא כו' (וע' בזהר ויחי דרמ"א ע"ב מענין מלח ועמ"ש בד"ה ולא תשבית מלח).

mais, dans sa racine, il est très élevé, et le sel relève des Guevourots d'Abba, etc. (Voyez aussi le Zohar, Vayé'hi, page 241b, au sujet du sel, ainsi que ce qui est écrit dans le discours commençant par «Et tu ne supprimeras pas le sel.»)

ולכן גם הנפש השכלית עם היותה גבוה במעלה מדצ"ח [מדומם צומח חי] ושרשה מבחי' פני אדם כמ"ש ודמות פניהם פני אדם ונקרא קדם

C'est pourquoi l'âme rationnelle aussi — bien qu'elle soit supérieure en stature aux êtres inanimés, végétaux et animaux, et que sa racine relève du niveau de la face de l'homme, comme il est écrit: «Et la ressemblance de leurs visages était celle d'un homme»; elle est appelée «devant» —

היינו מצד יציאתן והתהוותן ע"י העשרה מאמרות שנמשכו מע"ס [מעשר ספירות] דתיקון אבל בשרשם בתהו הדצ"ח [הדומם צומח חי] גבוהים יותר ולכן נקרא אחור למע"ב [למעשה בראשית]:

cela concerne leur apparition et leur venue à l'existence par les Dix Énoncés, qui furent émanés des dix Séfirot du Tikoun; mais, dans leur racine, dans le Tohou, les êtres inanimés, végétaux et animaux sont plus élevés, et c'est pourquoi l'homme est appelé «derrière l'œuvre de la création».

10 ג ועפ"י [ועל פי זה] יובן ענין לכו לחמו בלחמי. פי' לחמי היינו מ"ש כי על כל מוצא פי הוי' יחיה האדם האדם בה' הידיעה

3. À la lumière de ce qui précède, on comprendra le sens de « Venez, mangez de mon pain ». L'explication est que « mon pain » désigne ce qui est écrit: « Car l'homme vit de tout ce qui sort de la bouche de Havaya » — « l'homme » (ha-adam), avec l'article défini,

היינו אדם דלעילא מלכות דאצילות שנקרא ג"כ אדם כמ"ש בזהר עד דלא אתברי פרצופא כו'

c'est-à-dire l'Adam supérieur, Mal'hout (souveraineté) du Monde d'Atsilout (Émanation), qui est également appelée « Adam », comme il est écrit dans le Zohar: « Avant que la forme ne fût créée », etc. ;

וכמ"ש מזה ג"כ בביאור ע"פ אלה מסעי המתחיל לבאר ענין המסעות, והיינו בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] המשכת החיות בהתחלקות כמ"ש עיני ה' וכתוב תהיינה אנך קשובות כו'.

et comme il est également écrit à ce sujet dans l'explication du verset « Voici les étapes », celle qui commence par « Pour expliquer la question des étapes ». Il s'agit du niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), de la diffusion de la force vitale ('hayout) selon une répartition différenciée, comme il est écrit: « Les yeux de Havaya », et il est écrit: « Que Tes oreilles soient attentives », etc.

11 והנה מוצא פי הוי' יש בו ב' פירושים הא' הוא כפשוטו דמוצא פי ר"ל [רוצה לומר] מה שכבר יצא מפי ה' התפשטות החיות מרוח פיו בעשרה מאמרות שנברא העולם והיינו מבחי' ע"ס [עשר ספירות] שבמל' דאצילות שם ב"ן [שם ב"ן].

Or, « ce qui sort (motsa) de la bouche de Havaya » admet deux interprétations. La première est le sens littéral : « ce qui sort de la bouche » désigne ce qui est déjà sorti de la bouche de Havaya, la diffusion de la force vitale (hayout) issue du souffle de Sa bouche dans les Dix Paroles par lesquelles le monde fut créé. Cela relève du niveau des Dix Séfirot au sein de Mal'hout (souveraineté) du Monde d'Atsilout (Émanation), le Nom Ban.

12 והב' דמוצא לשון מקור כמו מוצא מים היינו שהמקור של ע"ס [עשר ספירות] דב"ן [דשם ב"ן] הוא בחי' שם ס"ג [שם ס"ג]

Deuxièmement, motza est un terme qui signifie « source », comme dans motza mayim, « une source d'eau » : cela signifie que la source des Dix Séfirot de Ban est le niveau du Nom Sag,

שהוא שרש עולם התהו עולם הנקודים ששרשו מבחי" פה דא"ק [דאדם קדמון]. והעינים דא"ק [דאדם קדמון] בהסתכלותן עשו כלים לאורות הפה דא"ק [דאדם קדמון] והוא ענין עולם הנקודים כו'.

qui est la racine du Monde de Tohou, le Monde des Nekoudim (Points), dont la racine provient du niveau de la bouche d'Adam Kadmon. Et les yeux d'Adam Kadmon, par leur regard, formèrent des réceptacles pour les lumières de la bouche d'Adam Kadmon ; c'est là le concept du Monde des Nekoudim, etc.

13 ולכן יחיה האדם דלעילא עי"ז כי הנה א"ק [אדם קדמון] נקרא אדם דבריאה, ועולם התהו הוא בחי" יצירה שיצירה הוא בחי" גילוי ההעלם והיינו האורות הנמשכים מא"ק [מאדם קדמון] עי"י ההכלים דאח"פ [דאזון חוטם פה].

C'est pourquoi l'Adam d'en haut «vit» grâce à cela. En effet, Adam Kadmon est appelé «l'Adam de Béria (Création)» ; et le Monde de Tohou correspond au niveau de Yetsira (Formation), car Yetsira est le niveau où se révèle ce qui était caché, c'est-à-dire les lumières qui émanent d'Adam Kadmon par les souffles des oreilles, du nez et de la bouche.

ואצ"י שהוא עולם התיקון נקרא אדם דעשייה לפי שהוא בחי" אורות בכלים ושרשו הוא רק הארה דרך מצחא דא"ק [דאדם קדמון] וע"כ יחיה האדם דתיקון עי"י בירורים. שממוצא פי ה' שהם מבחי" יצירה שלמעלה מעשייה.

Et Atsilout, qui est le Monde du Tikoun, est appelé «l'Adam d'Assiya (Action)», car il est du niveau des lumières dans des réceptacles, et sa racine n'est qu'un rayonnement [qui brille] par le «front» d'Adam Kadmon. C'est pourquoi l'Adam du Tikoun «vit» grâce aux raffinements provenant de «ce qui sort de la bouche de Havaya», lesquels relèvent du niveau de Yetsira, supérieur à Assiya.

14 וזהו ענין התורה ומצות שנקראו לחמי. והיינו לפי שכל המצות מעשיות הם בירור בחי" נוגה ששרשו מעולם התהו וממשיך עי"ז רצון העליון

Et voilà ce que signifie que la Torah et les mitsvot sont appelées «Mon pain». C'est parce que toutes les mitsvot pratiques raffinent le niveau de Noga, dont la racine se trouve dans le Monde du Tohu ; par là, elles attirent la Volonté suprême (ratzon),

שהוא בחי' כתר עליון אשר כלול ג"כ מכתר דתהו כמבואר לעיל והמשכה זו הוא בבחי' מלי' דאצילות
[וכמ"ש במ"א ע"פ ומספר את רובע ישראל ע"ש]

qui est le niveau du Kéter suprême (la Couronne), lequel inclut également le Kéter du Tohu, comme expliqué plus haut; et cette effusion se fait dans le niveau de Mal'hout (souveraineté) du Monde d'Atsilout (Émanation) [comme il est écrit ailleurs, à propos du verset «Et le nombre du quart d'Israël»; voir là-bas.

וזהו שוקיו עמודי שש ופ"י במדרש רבה (פרשת קדושים פרשת כ"ה). זה העולם שנברא בששת ימי בראשית
והיינו

Et voilà ce que signifie «Ses jambes sont des colonnes de marbre», comme l'explique le Midrach Rabba (Parachat Kedochim, chapitre 25): «C'est le monde, qui fut créé durant les six jours de la Création.» Cela signifie que

כי שוקיו קאי על עוסקי במצות שנקראו תמכין ומעשה המצות הם בדברים שנבראו בששת ימ"ב [ימי
בראשית] ור"ל [ורוצה לומר] שהם קודמים לבריאת האדם שהוא אחרון למעשה בראשית כנ"ל ועיין מענין
שוקיו כו'

«Ses jambes» désigne ceux qui s'occupent des mitsvot, appelés «soutiens» (tam'hin), et les mitsvot s'accomplissent au moyen d'éléments créés durant les six jours de la Création; autrement dit, ces éléments précèdent la création de l'homme, qui fut le dernier dans l'œuvre de la Création, comme mentionné plus haut. Voir également à propos de «Ses jambes», etc.,

כפ' מצורע (דנ"ג ע"ב) ובפרשה נשא (דקמ"ג א') ובפ' פנחס דרל"ו א' וזהו שע"ז יחיה האדם דלעילא מלי'
דאצילות כנ"ל.

dans la paracha Metsora (page 53b), dans la paracha Nasso (page 143a) et dans la paracha Pin'has, page 236a.] Et voilà ce que signifie que, par cela, l'Adam supérieur, Mal'hout d'Atsilout, «vit», comme mentionné plus haut.

וזהו ענין להוסיף אורות באצילות כי באצילות האור מוגבל בכלים וכדי להוסיף צ"ל מלמעלה יותר,
מזה נמשך ג"כ תוספת אורות בגן עדן.

Et voilà ce que signifie ajouter des lumières dans Atsilout: dans Atsilout, en effet, la lumière est limitée par les réceptacles; pour qu'il y ait un ajout, il faut qu'il provienne d'un niveau supérieur. De là découle également un ajout de lumières dans le Gan Eden.

שזהו ענין שכר מצוה מצוה שהשכר מצוה נמשך מהמצוה עצמה, שהשכר היא בגן עדן העליון כבריאה נהנין מזיו כו' ואין הנאה והשגה

Voilà ce que signifie «la récompense d'une mitsva, c'est la mitsva»: la récompense d'une mitsva découle de la mitsva elle-même. Car la récompense se trouve dans le Gan Eden supérieur, en Bé-ria (Création): «ils se délectent de l'éclat», etc. ; et il n'y a ni plaisir ni appréhension

אלא באור הבוקע חוץ להכלים משא"כ כשהכלי מכסהו כו' פי' שבאצילות האור מלובש בכלי שהכלי מסתרת על האור וא"כ מה שנמשך דרך הכלים בג"ע [בגן עדן] היא

si ce n'est dans une lumière qui perce au-delà des réceptacles, contrairement au cas où le réceptacle la recouvre, etc. Autrement dit, dans Atsilout, la lumière est revêtue d'un réceptacle, qui la dissimule ; dès lors, ce qui est attiré à travers les réceptacles vers le Gan Eden est

רק הארה מצומצמת אכן ע"י שמוסיפים אורות בכלים דאצילות שהם אורות דתהו ע"י בוקעים האורות את הכלים ונמשך תוספת אור בג"ע [בגן עדן] כו'

seulement un éclat contracté. Cependant, en ajoutant dans les réceptacles du Monde d'Atsilout des lumières de Tohou, les lumières percent les réceptacles, et un supplément de lumière est attiré dans le Gan Eden, etc.

(ועמ"ש מזה בפי' שלח ע"פ טובה הארץ בענין פי' ארץ זבת חלב ודבש), וזהו אשר קדשנו במצותיו וצונו ונמשך מזה ג"כ למטה באדם רצון העליון בכל מאדך

(Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans la paracha de Chela'h, à propos du verset « Le pays est bon », au sujet du sens de « un pays qui ruisselle de lait et de miel ».) Telle est la signification de « Qui nous a sanctifiés par Ses commandements et nous a ordonné ». De là, la Volonté suprême est également attirée ici-bas, dans l'homme : « de toute ta force »,

כי בכל נפשך הוא בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ובכל מאדך בחי' סובב שאינו מוגבל תוך הכלי אלא כלה שארי ולבבי לצאת מן הכלים

car « de toute ton âme » correspond au niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), tandis que « de toute ta force » correspond au niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), qui n'est pas limitée à l'intérieur du réceptacle ; au contraire, « ma chair et mon cœur défaillent », afin de sortir des réceptacles.

והיינו ע"י שממשיך רצון העליון שלמעלה מהאצילות ע"י תורה ומצות לכן נמשך בחי' רצון זה גם כן בנפש וזהו לכו לחמו בלחמי.

Et cela s'accomplit en attirant, par la Torah et les mitsvot, la Volonté suprême qui se situe au-dessus d'Atsilout ; c'est pourquoi ce niveau de volonté est également attiré dans l'âme. Et telle est la signification de « Venez, mangez de mon pain ».

15 והמשכת רצון העליון זה בנפש זהו ענין וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל. כי

Et faire descendre cette Volonté suprême dans l'âme, tel est le sens de « Et Moché parla aux chefs des tribus (matot) des enfants d'Israël ». Car

הנה מטות הם השבטים ד' דגלים יהודה פני אריה אל הימין כו' והם מבחי' התיקון ובשם אלקינו נדגול.

les matot sont les tribus, les quatre bannières — Yehouda, « la face d'un lion à droite », etc. — et elles relèvent du niveau du Tikoun ; « c'est au nom de notre D.ieu que nous élevons nos bannières ».

והם בחי' המדות הנמשכים מהבינה ודעת י"ב גבולי אלכסון כו'. וראשי המטות היינו הרצון שלמעלה מהבינה ודעת

Elles sont le niveau des attributs émotionnels (midot), qui émanent de Bina (compréhension) et de Daat (connaissance), les « douze frontières diagonales », etc. Et « les chefs des tribus » désigne la volonté qui se situe au-dessus de Bina et de Daat.

(ונק' ראש כענין גלגלתא דחפא על מוחא כו' וכמ"ש במ"א), והוא הנמשך מבחי' משה דעת עליון שהוא יסוד אבא והוא הממשיך בחינת רעותא דליבא

(et elle est appelée « tête » au sens de « la boîte crânienne qui recouvre le cerveau », etc., comme il est écrit ailleurs) ; elle est attirée du niveau de Moché, le Daat supérieur, qui est le Yessod d'Abba ; c'est lui qui fait descendre le niveau du « désir du cœur » (re'outa deliba),

כי אבא יונק ממזל השמיני ונוצר אותיות רצון והוא רצון העליון שלפני האצילות כי בחכמה יבנה בית שהוא שרש האצילות כו'.

car Abba puise du huitième mazal, et les lettres de notser forment celles de ratson (volonté) ; c'est là la Volonté suprême qui précède Atsilout, car « par la sagesse ('Hokhma) se bâtit une maison », laquelle est la racine d'Atsilout, etc.

(ועמ"ש מענין נוצר חסד אותיות צנור ואותיות רצון שהוא בחי' משה בפי' יתרו בד"ה מראיהם ומעשיהם, ועמ"ש ע"פ בשלח פרעה גבי ענין לעושי רצונו עאכ"ו [על אחת כמה וכמה] ועיין בזהר פי' יתרו)

(Voir aussi ce qui est écrit au sujet de notser 'hessed («qui garde la bonté»), dont les lettres forment celles de tsinor (canal) et celles de ratson (volonté), et qui est le niveau de Moché, dans la paracha Yitro, dans le discours commençant par «Leur apparence et leurs actes»; voir aussi ce qui est écrit sur le verset «Lorsque Pharaon renvoya», à propos de «ceux qui font Sa volonté, à plus forte raison»; voir enfin le Zohar, paracha Yitro.)

(דפ"ח סע"ב [סוף עמוד ב] ודפ"ט ריש ע"א) ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם בשם האריז"ל [האריז' זכרונו לברכה] ועמ"ש בביאור ע"פ ועשית ציץ כוי.

(à la fin de la page 88b et au début de la page 89a), ainsi que dans le Mikdash Melekh à cet endroit, d'après l'Arizal; voir aussi ce qui est écrit dans l'explication du verset «Tu feras un tsits (diadème)», etc.

עוי"ל [עוד יש לומר] בענין וידבר משה אל ראשי המטות דהנה איתא ברבות (ס"פ לך לך פמ"ז) גבי כל אלה שבטי ישראל כוי

On peut également expliquer ainsi «Et Moché parla aux chefs des tribus»: il est enseigné dans [le Midrach] Rabba (fin de la paracha Lekh Lekha, chapitre 47), à propos de «Toutes celles-ci sont les tribus (shivtei) d'Israël», etc.,

אבל אלו מטות (כלומר חזקים כמטה הזה) כד"א [כמה דאת אמר] שבועות מטות אומר סלה (בחבוק ס"י ג') ובשה"ש [ובשיר השירים] רבה בפסוק הנה מטתו שלשלמה מטותיו ושבתיו כמד"א [כמה דאת אמר] שבועות מטות.

« Mais ceux-ci sont des matot » (c'est-à-dire forts comme ce bâton), comme il est dit : « Serments aux tribus (matot), la parole, Sela » (dans 'Havakouk, chapitre 3) ; et dans Chir Hachirim Rabba, à propos du verset : « Voici le lit (mitato) de Chlomo » : « ses matot et ses chevatim, comme il est dit : "Serments aux matot." »

וענין החיזוק היינו כמ"ש במ"א בד"ה ראה אנכי נותן בענין משכיל לאיתן איתן מלשון חיזוק

Et la force dont il est question est celle qui est évoquée ailleurs, dans le discours commençant par « Voyez, je place devant vous », à propos de « Maskil d'Eitan » : eitan désigne la force,

כמו איתן מושבך כו' ע"ש וגם כמ"ש בד"ה צו כו' את קרכני לחמי בענין עצמות גידין שעצמות הוא בבחי' דעת התקועה בחוץ.

comme dans « Solide (eitan) est ta demeure », etc. ; voyez là-bas. Et aussi, comme il est écrit dans le discours commençant par « Ordonne... Mon offrande, mon pain », à propos des os [et] des tendons : les os sont au niveau de Daat (connaissance), fermement établi.

וזהו ענין שבועות מטות וכדפי' ברבות במדבר ס"פ י"ג שכשם שנשבע הקב"ה לאבות כך נשבע לשבטים.

Et tel est le sens de « Serments aux tribus », comme l'explique [le Midrach] Rabba, Bamidbar, à la fin du chapitre 13 : de même que le Saint béni soit-Il a juré aux Patriarches, Il a juré aux tribus.

16 והנה פי' וענין אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם מבואר במ"א בד"ה ביום השמיני עצרת שהוא המשכה מבחי' ימי קדם שלמעלה מהחכמה כו'

Or, le sens et la teneur de « que Tu as juré à nos pères depuis les jours d'autrefois (kedem) » sont expliqués ailleurs, dans le discours commençant par « Le huitième jour, une assemblée » : il s'agit d'un influx provenant du niveau des « jours d'autrefois », qui est au-dessus de 'Hokhma (sagesse), etc. ;

ע"ש והמשכה זו היא ג"כ להשבטים וכמ"ש בפ' נשא (קל"ד ב') דמכאן אשתלשלו י"ב תחומין כו' לי"ב שבטי אבהתא הה"ד [הדא הוא דכתיב] אשר נשבעת לאבותינו.

voir là-bas. Cet influx atteint également les tribus, comme il est écrit dans la Paracha Nasso (134b) : « De là sont descendues les douze frontières, etc., vers les douze tribus des pères ; c'est ce que signifie le verset : “que Tu as juré à nos pères” . »

(וע' בפ' וישלח דקע"ו סע"א [סוף עמוד א] ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם ועמ"ש ע"פ וירד הגבול כו') והמשכה זו זהו ענין וידבר משה אל ראשי המטות שהוא הממשיך בחינת שבועות מטות בחינת אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם

(Voir aussi la Paracha Vayichla'h, à la fin de la page 176a, et le Mikdash Melekh, là-bas ; voir également ce qui est écrit au sujet du verset « La frontière descendra », etc.) Cet influx est le sens de « Moché parla aux chefs des tribus » : c'est lui qui fait descendre le niveau des « serments aux tribus », le niveau de « que Tu as juré à nos pères depuis les jours d'autrefois ».

(ועמ"ש סדי"ה וישכם לבן בענין וינשק לבניו כו' ע"ש) ומזה נמשך שיהיו חזקים כמטה הזה כו' בחי' איתן כו'

(Voir aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Lavan se leva de bon matin », au sujet de « il embrassa ses fils », etc. ; voir là-bas.) De là découle qu'ils seront forts comme ce bâton, etc., selon le niveau d'éitan (force), etc.

וזהו אמר סלה דכ"מ [דכל מקום] שנאמר נצח סלה ועד אין לו הפסק ועיין מענין סלה בפ' ויקרא (ד"כ סעי"א [סוף עמוד א]), גם מטות י"ל [יש לומר] המשכה מבחי' עץ החיים ועיין מ"ש במ"א ע"פ ואתה הרם את מטך כו'

C'est là le sens de « Il l'a dit, Séla » : partout où figurent les termes netsa'h, séla ou vaèd, cela signifie qu'il n'y a pas d'interruption. Voir aussi au sujet de séla dans la Paracha Vayikra (à la fin de la page 20a). En outre, matot peut s'expliquer comme un influx provenant du niveau de l'Arbre de Vie ; voir également ce qui est écrit ailleurs au sujet du verset « Et toi, lève ton bâton », etc.,

ועיין ברבות וישב פרשה פ"ה גבי ומטך כו' ועמ"ש בפ"י שבטים שבטי י"ה עדות לישראל סעיף ה' בד"ה אלה פקודי המשכן.

et voir le Midrach Rabba, Vayéchev, chapitre 85, au sujet de « ton bâton », etc. ; voir aussi ce qui est écrit sur le sens de « les tribus, les tribus de Yah, témoignage pour Israël », à la section 5 du discours commençant par « Voici les comptes du Michkan ».

וע' בזח"א [בזהר חלק א] (ויצא קס"ב א') ע"פ ויקח לו יעקב מקל לבנה וברכות וישלח פע"י ע"פ

Voir aussi le Zohar, première partie (Vayétsé, 162a), sur le verset « Yaakov prit pour lui une baguette de peuplier », et le Midrach Rabba, Vayichla'h, chapitre 76, sur le verset

כי במקלי עברתי את הירדן. ועמ"ש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] בביאור ע"פ במחוקק במשענותם ובד"ה כשברי לכם בפ"י מטה לחם.

« Car c'est avec mon bâton que j'ai traversé le Jourdain. » Voir aussi ce qui est écrit plus haut dans l'explication du verset « Avec le législateur, avec leurs bâtons », ainsi que dans le discours commençant par « Quand Je vous briserai », au sujet du sens de « le bâton du pain ».

גם מטה לשון ממשלה ושררה כמו מטה עוזר כו' וזהו בחי' כי שרית עם אלקים.

De plus, mateh désigne la domination et le pouvoir, comme dans « le bâton de ta puissance », etc. ; c'est le niveau de « car tu as prévalu auprès de D.ieu ».

17 ומזה יש להבין ענין וידבר משה אל ראשי המטות שמשם הוא הממשיך בהם בחי' זו.

De là, on peut comprendre le sens de «Et Moché parla aux chefs des tribus» : Moché est celui qui fait descendre en eux ce niveau.

ועי"ז נמשך לאמר זה הדבר. פי' ע"ד מ"ש והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום ודברת בם

Et par là, il est amené à «dire : Telle est la chose». Cela s'entend dans le sens de ce qui est écrit : «Et ces paroles que Je t'ordonne aujourd'hui seront [...] et tu en parleras» :

דהיינו במה שדבר משה בעצמו זה ג' אלפים שנה תדבר וזהו ודברת בם. כם דייקא.

c'est-à-dire que, avec ce que Moché lui-même a dit il y a maintenant trois mille ans, tu parleras ; et c'est là «tu en parleras» — «en», précisément.

וכי"ז [וכל זה] ע"י רעותא דלבא שהוא למעלה ממקום וזמן ודברי ממש אשר שמתו בפיך משא"כ כל הנביאים נתנבאו בכה בחי' כדמותנו כו' :

Et tout cela s'accomplit par «le désir du cœur» (reouta deliba), qui est au-dessus de l'espace et du temps ; et [ce sont] véritablement «Mes paroles, que J'ai placées dans ta bouche». Il n'en est pas ainsi de tous les autres prophètes, qui prophétisèrent par «Ainsi» (ko), le niveau de «à notre ressemblance» (kidmouteinou), etc.

18 ד איש כי ידור נדר, שידור בדבר הנדור, שדבר הנדור כמו קרבן הוא ע"י שמקדישו בפה ואח"כ הקרבן מעלה אותו כמ"ש תמים יהיה לרצון וכתוב עולותיהם וזבחייהם לרצון על מזבחי.

4. «Lorsqu'un homme fait un vœu» — c'est-à-dire qu'il fasse un vœu en prenant pour objet une chose vouée. Car une chose vouée, comme un sacrifice, le devient lorsqu'on la consacre par la parole ; ensuite, le sacrifice l'élève, comme il est écrit : «Il sera parfait, pour être agréé (leratzon)», et il est écrit : «Leurs holocaustes et leurs sacrifices seront agréés (leratzon) sur Mon autel.»

והטעם שצריך להקדישו בפה תחלה דייקא. הוא כי עם היות שהקרבן שרשו גבוה יותר דהיינו ששרשו מבחי' מוצא ומקור פי ה' מעולם התהו.

Et voici pourquoi il faut précisément le consacrer d'abord par la parole : bien que la racine du sacrifice soit plus élevée — sa racine se situant au niveau de la source, le motza, de la bouche de Ha-vaya, depuis le Monde de Tohou —,

אך לפי שנפל למטה בשב"כ [בשבירת הכלים] לכן א"א לו להתעלות לשרשו אלא ע"י שהאדם שיש בו נפש אלהית שהוא משם מ"ה [שם מ"ה] המברר מקדישו תחלה. ועי"ז נותן בו אור מקיף ע"י הפה.

néanmoins, puisqu'il est tombé en bas lors du brisement des réceptacles, il ne peut remonter à sa racine que par l'intermédiaire de l'homme, qui possède une âme divine provenant du Nom Mah, celui qui opère le raffinement, et qui le consacre d'abord. Ainsi lui transmet-il une lumière enveloppante (Or Makif) par la bouche.

שמדבור האדם נעשה אור מקיף (וכמ"ש במ"א בענין ואשים דברי בפ"ך ובצל ידי כסיתך וכמ"ש בס"ב [בספר של בינונים] ח"א [חלק א'] ספ"ה. ועמ"ש בפ' שמות ע"פ מי שם פה לאדם.

Car la parole de l'homme produit une lumière enveloppante (comme il est écrit ailleurs à propos de : «J'ai placé Mes paroles dans ta bouche et, à l'ombre de Ma main, Je t'ai couvert» ; et comme il est écrit dans le Sefer Chel Beinonim, première partie, fin du chapitre 5. Voir aussi ce qui est écrit dans la paracha de Chemot sur le verset : «Qui a donné une bouche à l'homme ?»

והאור מקיף מגביה ומעלה וכמ"ש בד"ה המגביהי לשבת בפ' מקץ. ולכן עי"ז נותן כח להיות מתעלה הבהמה מנוגה וליכלל בשרשה שמעולם התהו ממוצא הפה כו').

Or, la lumière enveloppante élève et fait monter, comme il est écrit dans le discours qui commence par «Celle qui s'élève pour demeurer», dans la paracha de Mikets. Ainsi, cela donne à l'animal la force de s'élever hors du noga et de s'inclure dans sa racine, qui se trouve dans le Monde de Tohou, dans «ce qui sort de la bouche», etc.)

וענין זה שמדבור האדם נמשך בחי' מקיפים. הוא ע"ד מ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמהקו וחוט שנמשך אחר הצמצום ממנו נמשכים ומתעגלים העגולים, ומקיפים ועגולים ומקיפים אלו הם מקיפים ג"כ על סיום הקו בתחתית היושר.

Quant au fait que des lumières enveloppantes soient attirées par la parole de l'homme, cela s'apparente à ce qui est écrit dans le Etz 'Haïm : du kav (ligne de lumière) et du fil qui se prolongent après le tsimtsoum (contraction), sont attirés les cercles (igoulim), qui prennent une forme circulaire, et les lumières enveloppantes ; ces cercles et ces lumières enveloppantes entourent également l'extrémité du kav, au bas du «droit» (yocher).

ועד"ז יש כח באדם שמבחי' היושר להמשיך העגולים ומקיפים שנמשכו מהקו שהוא שרש בחי' יושר כו'.

De même, l'homme, qui relève du niveau du yocher, a le pouvoir d'attirer les cercles et les lumières enveloppantes issus du kav, lequel est la racine du niveau du yocher, etc.

וזהו ענין שע"י שמקדיש הקרבן בפה ממשיך בו בחי' המקיף. ומ"מ אין נותן בו אלא אור מקיף

Voilà donc en quoi consiste le fait que, par la consécration du sacrifice prononcée par la bouche, il y attire le niveau de la lumière enveloppante. Toutefois, il ne lui transmet qu'une lumière enveloppante,

אבל בפנימיותו אינו יכול להגיע מפני שפנימיותו של הקרבן וחיותו הוא גבוה ממנו (וענין זה הוא ע"ד שנתבאר בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער ספירת העומר פ"ג [פרק ג'] שע"י ספירת העומר והברכה אנו ממשיכים אור מקיף

mais il ne peut atteindre sa dimension intérieure, car la dimension intérieure de l'offrande et sa force vitale sont supérieures à lui. (Cette idée rejoint ce qui est expliqué dans Pri Etz Chaim, Porte du compte de l'Omer, chapitre 3 : par le compte de l'Omer et la bénédiction, nous attirons une lumière enveloppante,

אמנם אור פנימי אין אנו יכולים להמשיך עתה כי זה לא היה נמשך רק בזמן שבהמ"ק [שבית המקדש] היה קיים ע"י מנחת שעורים שהי' [שהיה] קרב כו' ע"ש. ושעורה היא מאכל בהמה כמ"ש במ"א)

mais nous ne pouvons pas attirer une lumière intérieure à présent, car celle-ci n'était attirée que lorsque le Temple était debout, par l'offrande de farine d'orge qui était offerte, etc. ; voir là-bas. Et l'orge est une nourriture animale, comme il est écrit ailleurs.)

אלא שהפנימי' [שהפנימיות / שהפנימית] מתגלה ונמשך ע"י הקרבן כו' וכדלקמן, ועד"ז הוא ענין הנדר. שנדרים סייג לפרישות.

Au contraire, la dimension intérieure est révélée et attirée par l'offrande, etc., comme [cela sera expliqué] plus loin. Il en va de même pour le vœu, car « les vœux sont une barrière à l'abstinence ».

שמחמת שמשער בנפשו שלא יוכל להעלות המאכל לשרשו ממוצא פי כו' ע"י אכילתו מפני שמקושר בגשמיות (ועמ"ש בד"ה כה תברכו בפ' נשא).

En effet, parce qu'il estime en lui-même qu'en mangeant cet aliment, il ne pourra pas l'élever jusqu'à sa racine, jusqu'à « ce qui sort de la bouche », etc., puisqu'il est lié à la matérialité (voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Ainsi vous bénirez », dans la paracha de Nasso),

לכן פורש ממנו. ומגביה המאכל על ידי שנודר ממנו ומתפיסו בדבר הנדור באמרו הרי עלי כקרבן שעייז ממשיך בו אור מקיף משרשו הנעלה ממוצא הפה.

il s'en abstient donc. Il élève l'aliment en faisant le vœu de s'en abstenir et en le rattachant à un objet consacré par un vœu, en disant : « Voici que cela m'incombe comme une offrande » ; par cela, il attire en lui une lumière enveloppante issue de sa racine élevée, de « ce qui sort de la bouche ».

וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל הנודר כאילו נודר בחיי המלך. היינו שכל המקיפים נמשכים מבינה ובינה הוא חיי המלך [ועי ברע"מ [ברעיא מהימנא] ס"פ יתרו דצ"א ע"ב].

C'est là le sens de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : « Quiconque fait un vœu, c'est comme s'il faisait un vœu par la vie du Roi. » Cela signifie que toutes les lumières enveloppantes sont attirées de Bina (compréhension), et que Bina est « la vie du Roi » [voir aussi le Raaya Mehem-na, à la fin de la paracha de Yisro, page 91b].

19 וזהו ענין פרישות מביאה לידי קדושה. וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] עד שידור בדבר הנדור דווקא. שכמו שהדבר הנדור

Et telle est la signification de « l'abstinence mène à la sainteté ». C'est aussi ce qu'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « ...à moins qu'il ne fasse vœu par un objet voué », précisément. Car, de même que l'objet voué,

כמו הקרבן הוא מתעלה ע"י קדושת הפה שהאדם מקדישו שעייז ממשיך עליו אור מקיף וזהו לשון מקדיש.

comme l'offrande, s'élève grâce à la sainteté de la parole, lorsqu'une personne le consacre — car, par là, elle attire sur lui une lumière enveloppante ; tel est le sens du terme makdich (consacre) —

כמו הקדושין שהוא המשכת או"מ [אור מקיף] ועי יז אח"כ דייקא יחוד, וביאה שהוא בחי א"פ [אור פנימי] כוי [ועמ"ש מזה בד"ה וידבר דעשרת הדברות].

comme dans le cas des kiddouchin (fiançailles), qui consistent à attirer une lumière enveloppante ; et c'est précisément par là que viennent ensuite l'union et la consommation du mariage, qui relèvent du niveau de la lumière intérieure, etc. [Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Et [D.ieu] parla », au sujet des Dix Commandements.]

כמ"כ [כמו כן] המקדיש הקרבן ע"י הפה ממשיך עליו אור מקיף ואח"כ כשמקריבים אותו ונעשה קרבן לה' נמשך בו א"פ [אור פנימי] ואז הוא מעלה את האדם כנ"ל.

De même, celui qui consacre l'offrande par la parole attire sur elle une lumière enveloppante; puis, lorsqu'elle est offerte et devient une offrande à D.ieu, une lumière intérieure est attirée en elle, et alors elle élève la personne, comme mentionné précédemment.

20 וכך בענין הנדר שע"י הדבור שמתפיסו בדבר הנדור דייקא ע"י ממשיך בו אור מקיף ומתעלה ע"י כו'

Il en va de même pour le vœu : par la parole par laquelle il l'attache précisément à un objet voué, il attire ainsi en lui une lumière enveloppante, et celui-ci s'élève de ce fait, etc.

זהו ענין הנודרים לשם שמים שע"י אמרו נדרים סייג לפרישות. ומ"מ עכשיו צריך לומר בלי נדר:

C'est là le sens de ceux qui font des vœux pour la gloire du Ciel, à propos desquels il a été dit : « Les vœux sont une clôture pour l'abstinence. » Néanmoins, de nos jours, il faut dire : « sans vœu ».

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/matos/2/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak